

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kuryłek
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Wesolkowska

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2013 r. w Warszawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Okręgowego w T.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda A. K. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7 200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt **IC 1061/12**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 listopada 2012 r. A. K.wniósł przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w T.o stwierdzenie bezprawnego działania Prezesa Sądu Okręgowego w T. przez brak wydania informacji publicznej i zasądzenie na swoją rzecz kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia za bezprawne działanie i doznaną krzywdę niematerialną (pозew – k. 2-11).

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 kwietnia 2013 r. pozwany zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że odpowiedzialność Skarbu Państwa wynikająca z wydania prawomocnego orzeczenia wymaga, zgodnie z art. 4171 § 2 k.c., istnienia prejudykatu – stwierdzenia we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem tego orzeczenia. Nadto pozwany zauważył, że powód nie wykazał zaistnienia żadnej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w szczególności nie oznaczył szkody, którą działanie pozwanego miałyby spowodować (odpowiedź na pozew – k. 84-86).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 19 lipca 2010 r. A. K.domagał się udostępnienia informacji publicznej w postaci kopii sprawozdań z wizytacji sędziego penitencjarnego Sądu Okręgowego w T. przeprowadzonych w latach 2000-2010 w Zakładzie Karnym w T..

Decyzją z dnia 13 września 2010 r. (Prez. Adm. (...)) Prezes Sądu Okręgowego w T. odmówił powyższemu wnioskowi. W uzasadnieniu stwierdzono, iż wnioskodawca w żaden sposób nie umotywował swojego żądania, a uwzględnieniu

żądania sprzeciwia się względ na prywatność osób fizycznych, których sprawy zostały opisane w protokołach wizytacji, a także okoliczność, że w sprawozdaniach zawarte są nadto informacje istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa w jednostce, w tym opisujące przebieg wypadków nadzwyczajnych, sposób zabezpieczenia jednostki itp. (decyzja – k. 12-12v.).

Po rozpoznaniu odwołania A. K.z dnia 20 września 2010 r. od przedmiotowej decyzji, Prezes Sądu Apelacyjnego w K.decyzją z dnia 2 listopada 2010 r. ((...)) utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję (decyzja – k. 14-15).

Kolejnym wnioskiem A. K.domagał się udostępnienia informacji publicznej w postaci kopii sprawozdań z wizytacji sędziego penitencjarnego Sądu Okręgowego w T. przeprowadzonych w latach 2000-2010 w Zakładzie Karnym w T.po poprzedniej anonimizacji danych osobowych osadzonych i funkcjonariuszy.

Decyzją z dnia 7 października 2010 r. (...)Prezes Sądu Okręgowego w T. odmówił powyższemu wnioskowi. W uzasadnieniu wskazano, iż zakres anonimizacji w okolicznościach niniejszej sprawy musiałby prowadzić do przetworzenia treści dokumentów, których ujawnienia domaga się wnioskodawca, wobec czego koniecznym jest wykazanie przez wnioskodawcę szczególnie istotnego interesu publicznego. A. K.zaś nie przedstawił żadnych argumentów na poparcie swojego wniosku (decyzja – k. 13-13v.).

Wnioskiem z dnia 29 listopada 2010 r. A. K. ponownie domagał się udostępnienia informacji publicznej – kopii sprawozdań z wizytacji sędziego penitencjarnego w Zakładzie Karnym w T. za lata 2000-2010 – po dokonaniu anonimizacji przez zamazanie nazwisk wszystkich osób fizycznych.

Decyzją z dnia 7 grudnia 2010 r. ((...)) Prezes Sądu Okręgowego w T., po rozpoznaniu powyższego wniosku, postępowanie umorzył na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. W uzasadnieniu wskazano, iż A. K.występował z identycznym wnioskiem, co do którego zapadła prawomocna decyzja. Postępowanie zatem zainicjowane kolejnym, trzecim wnioskiem A. K., opartym na tej samej podstawie faktycznej i prawnej stało się bezprzedmiotowe, co prowadzić musiało do wydania decyzji o jego umorzeniu (decyzja – k. 87-89).

Po rozpoznaniu odwołania A. K.od powyższej decyzji, Prezes Sądu Apelacyjnego w K.decyzją z dnia 31 stycznia 2011 r. ((...)) utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję (decyzja – k. 90-92).

Powyższy stan faktyczny został przez Sąd ustalony na podstawie dowodów z dokumentów złożonych do akt niniejszej sprawy. Sąd uznał dowody te za wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez żadną ze stron, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu. Nadto dowody te, korzystając z materialnej mocy dowodowej wynikającej z treści art. 244 k.p.c., stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W niniejszej sprawie powód swoje roszczenie wywodzi z faktu naruszenia prawa przez Prezesa Sądu Okręgowego w T. poprzez wydanie decyzji administracyjnych odmawiających A. K.dostępu do informacji publicznej w postaci kopii sprawozdań sędziego penitencjarnego w Zakładzie Karnym w T.w latach 2000-2010.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c., za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Stosownie natomiast do treści art. 417¹ § 2 k.c., jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

Przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej jest stwierdzenie tej niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu. Wynika z tego, że sąd rozpoznający roszczenie odszkodowawcze nie może samodzielnie ustalić niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej. Stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego lub ostatecznej decyzji administracyjnej nastąpić bowiem może tylko według przepisów tego postępowania, w którym wydane zostało dane rozstrzygnięcie. W przypadku zatem decyzji administracyjnych, wydanych w postępowaniu administracyjnym właściwym trybem jest postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji lub postępowanie o wznowienie postępowania administracyjnego (art. 156 k.p.a. i art. 145 k.p.a.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, wskazać należy, iż A. K. nie legitymuje się dowodem stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnych decyzji Prezesa Sądu Okręgowego w T., zaś rzeczą Sądu nie jest samodzielne badanie legalności danych decyzji.

Nadto jedynie na marginesie podkreślić należy, iż przesłankami odpowiedzialności z art. 417¹ § 2 k.c. są, obok stwierdzenia we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem (Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową, ustawą) prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, także wyrządzenie szkody przez konkretne orzeczenie lub decyzję oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą a określonymi orzeczeniami lub decyzjami. Powyżej wskazane przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej musi wykazać poszkodowany, zgodnie z zasadą określoną w art. 6 k.c., gdyż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Samo zaś twierdzenie strony pozwanej (odpowiednio powodowej) nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p.) [zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., sygn. akt I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44]. W niniejszej zaś sprawie powód nie wykazał żadnej z przedmiotowych przesłanek, dlatego też jego żądanie nie mogłoby zostać uwzględnione. A. K. bowiem w płaszczyźnie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie wskazał, jakie dobro miało zostać naruszone wydanymi decyzjami przez pozwanego, bowiem prawa żądania dostępu do informacji publicznej nie sposób traktować w kategoriach dobra osobistego. Nadto strona powodowa w ogóle nie wypowiedziała się co do sposobu wymiarowania krzywdy oraz wykazania istnienia adekwatnego związku przyczynowego.

Mając powyższe na uwadze, powództwo w niniejszej sprawie jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu w całości.

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Sąd wprawdzie miał na uwadze trudną sytuację materialną powoda, niemniej jednak winien on liczyć się z ryzykiem wynikającym z prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie. Sąd podziela bowiem w całym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 26 listopada 2003 r. (sygn. akt I PK 585/02, LEX nr 527066), zgodnie z którym prawo do sądu nie oznacza przyzwolenia na konstruowanie wszelkich możliwych roszczeń i woluntarystyczne określanie ich wysokości, gdyż strona winna mieć świadomość tak formułowanych roszczeń, także w zakresie kosztów postępowania. A. K. zatem jako strona przegrywająca spór został zobowiązany do zwrotu pozwanemu Skarbowi Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) w wysokości 7.200 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w sentencji wyroku.